

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ – РЕАЛЬНІ ПЕРСПЕКТИВИ

*Алла АКСЬОНОВА,
фото Володимира ОВСЯНИКА*

Днями Міністр надзвичайних ситуацій Віктор Балога та голова Групи розвитку Організації Об'єднаних Націй, Адміністратор Програми розвитку ООН Хелен Кларк у супроводі журналістів здійснили робочу поїздку в Чорнобильську зону відчуження, в рамках якої обговорювали важливі для обох сторін питання

Так склалося, що багаторічна співпраця МНС України з різними представництвами Організації Об'єднаних Націй головним чином спрямовувалася на допомогу постраждалому від наслідків Чорнобильської катастрофи населенню, яке проживає на найбільш забруднених після аварії українських територіях. Однак і до Чорнобильської зони ця організація також має відношення. Тому візит керівника Групи розвитку Організації Об'єднаних Націй, Адміністратора Програми розвитку ООН Хелен Кларк у супроводі Міністра надзвичайних ситуацій України Віктора Балоги в 30-кілометрову закриту Зону носив не лише ознайомчо-пізнавальний, а й діловий характер. "Це мій перший візит і в Україну, і в Чорнобильську зону, – зауважила журналістам Хелен Кларк. А ще це перша нагода побувати та побачити все на власні очі. Від початку катастрофи багато агенцій ООН були залучені до роботи в Чорнобилі. Крім Програми розвитку, тут працювали МАГАТЕ, ЮНІСЕФ і Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ).

(Початок. Закінчення на стор. 3)

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ – РЕАЛЬНІ ПЕРСПЕКТИВИ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Завдяки їхній діяльності в Україні я усвідомлюю, що за допомогою коштів, виділених Європейською Комісією, трастовим та довірчим фондами ООН з безпеки, а також іншими донорами, й були впроваджені програми, щоб підтримати родини, життя яких кардинально змінилося після катастрофи. Згадані програми також реалізувалися й тому, що ми вбачаємо великий потенціал економічної діяльності на цих територіях за умови радіаційної безпеки. Наскільки я розумію, Уряд України також поділяє цю думку та розуміння того, що повернення до нормального життя є цілком реалістичними перспективами для постраждалих людей”.

Під час поїздки до 30-кілометрової Зони сторони обговорили не тільки питання співпраці МНС України з Програмою розвитку ООН (ПРООН) у сфері захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, а й хід будівництва об'єкта “Укриття”. Тож, відповідаючи представникам ЗМІ на запитання стосовно позиції ООН щодо здоров'я населення подальшого будівництва “Укриття”, Хелен Кларк, зокрема, зауважила:

– Світова спільнота зацікавлена, щоб цей об'єкт був успішно завершений. Тому я думаю, що Уряд України повинен продовжувати діалог з міжнародними партнерами щодо фінансування подальшого будівництва нового конфайнменту. Але ви можете бути впевнені, що Програма розвитку ООН активно підтримуватиме цей необхідний проект.

Очільник МНС не проти конструк-

В Україні з 2002 року успішно реалізується найпотужніша Чорнобильська програма відродження та розвитку ПРООН, головна мета якої – підтримка дій Уряду України щодо подолання довготермінових соціальних, економічних і екологічних наслідків Чорнобильської катастрофи та створення сприятливих умов життя й забезпечення сталого розвитку в згаданих регіонах. Проект реалізується в сімнадцяти районах чотирьох найбільш постраждалих областей: Київській, Житомирській, Чернігівській та Рівненській. За ним на сьогодні створено 279 організацій громад, які активно діють, і підтримано 36 молодіжних центрів. Крім цього, у названих регіонах працюють 8 агенцій місцевого економічного розвитку, які сприяють залученню міжнародних фондів до реалізації місцевих проектів розвитку. В рамках цього проекту також започатковано проведення щорічного Чорнобильського форуму економічного розвитку для сприяння економічному відродженню постраждалих територій.

Слід також зауважити, що за підтримки Програми ЮНЕСКО-Чорнобиль та Чорнобильської Програми ООН впродовж 1994-2000 років МНС України були створені Центри соціально-психологічної реабілітації населення та його інформування з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. А ще з ініціативи ПРООН в Україні впроваджено проект “Міжнародна науково-інформаційна мережа з питань Чорнобиля” є частиною зусиль, спрямованих на допомогу місцевим громадам щодо повернення до нормальної життєдіяльності. Він базується на результатах роботи Чорнобильського Форуму ООН. В Україні протягом 2009-2010 років створено 8 інформаційних Інтернет-центрів – пунктів доступу до інформації для навчання в сільських районах України.

тивного діалогу з представниками країн-донорів, але: “Відносно збору коштів, то ми повинні бути впевнені, що це не проблема України, а проблема світової спільноти. Країни вісімки взяли зобов'язання – збирати кошти, ми ж відповідаємо за проведення запланованих заходів. Тому я переконаний, що фінансове питання нашими партнерами вирішиться, і ми до 2015 року матимемо готовий конфайнмент” – уточнив журналістам позицію української сторони Віктор Балага.

Крім цього, Міністр повідомив, що, в

ході візиту Хелен Кларк, з гостею обговорювалися й питання підготовки спільних заходів до 25-х роковин аварії на ЧАЕС та деталі майбутнього візиту на Міжнародну конференцію “Двадцять п'ять років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього” (20-21 квітня 2011 року) Генерального Секретаря ООН Пі Муна, який відвідає Київ за особистим запрошенням Президента України Віктора Януковича.

“На цій конференції, – зауважила присутнім високопосадовець із ООН, –

обговорюватимуться дуже важливі питання, пов'язані з ядерною безпекою та ядерною енергією. Від імені агенції ООН я можу підтвердити наше зобов'язання звертати увагу на питання безпеки, в тому числі і ядерної, а також підтримувати ті зони та території, що постраждали від катастрофи на ЧАЕС”.

Цікавило представників ЗМІ й питання розвитку в Чорнобильській зоні туризму, на що Хелен Кларк зауважила наступне:

– Саме тут найдоцільніше розповідати туристам не лише з України, а й інших країн, про сумну трагедію, яка сталася понад два десятки років тому і яка безпосередньо вказує на важливість ядерної безпеки. Це також героїчна історія тих сміливих людей, які намагалися протидіяти небезпеці, ризикуючи власним життям. Крім того, це й сумна історія тих громад, котрі залишили свої домівки й ніколи до них не повернуться. Про це людство має знати.

Очільник МНС теж повідомив присутнім, що для пересічних людей необхідно відкривати “двері” закритої Зони. “Ми в Міністерстві з цього приводу провели серйозну роботу. І вже з січня наступного року туристи матимуть змогу відвідувати цей об'єкт систематично”.

Між тим, візит Міністра МНС України та зарубіжної гості на Чорнобильську зону відбувався у переддень дати вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Тому Віктор Балага та Хелен Кларк вшанували пам'ять загиблих героїв, поклавши квіти до пам'ятника загиблих ліквідаторів “Тим, хто врятував світ”.